

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок
на національному рівні
(СПО об'єднань профспілок)

м. Київ, майдан Незалежності, 2.
Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01601.
Тел. (044) 289-09-93, факс. (044) 289-55-80, E-mail: spop@fpsu.org.ua

18.09.2018 № 01-13/726-сп

На № _____ від _____

**Міністерство соціальної
політики України**

**Про результати розгляду проекту
постанови Кабінету Міністрів України**

СПО об'єднань профспілок відповідно до листа Мінсоцполітики від 03.09.2018 №17105/0/2-18/52 розглянув доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. №1107, та повідомляє, що **не підтримує його і вважає недоцільним його прийняття**. Таку позицію СПО об'єднань профспілок було висловлено листом від 27.03.2018 року №01-13/216-СПО.

Не зважаючи на заперечення СПО об'єднань профспілок, Уряд **07.02.2018 р. своєю постановою від № 48 вже вніс зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. №1107**. Внаслідок цих змін було скорочено перелік робіт підвищеної небезпеки з **26 до 18 (додаток 2 до Порядку)** та перелік машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки **до 11 (додаток 3 до Порядку)**, на виконання (експлуатацію) яких необхідно отримувати дозвіл. Нагадаємо, що це вже четверте скорочення (у переліку відповідних робіт було 102 роботи, потім з 2011 – 76, з 2012 року скоротили до 26 робіт, з 07.02.2018 – до 18 робіт).

Зазначеним проектом передбачається чергове, більш ніж вдвічі, скорочення переліку робіт підвищеної небезпеки з **18 до 8 (додаток 2 до Порядку)** та переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки з **11 до 6 (додаток 3 до Порядку)**, на виконання (експлуатацію) яких необхідно отримувати дозвіл.

Розробник проекту акту зазначає, що відповідні зміни передбачають оптимізацію дозвільних процедур; скорочення переліку машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, експлуатація (застосування) яких вимагає наявності дозволів; розширення переліку таких машин, механізмів, устаткування, експлуатація (застосування) яких може виконуватися суб'єктами господарювання на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази роботодавця вимогам законодавства з питань охорони праці. Також такі дії виправдовуються виконанням пунктів 7 та 8

Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615-р.

СПО об'єднань профспілок підтримує державну політику з питань дерегуляції господарської діяльності в Україні, зниження тиску на бізнес, зокрема оптимізації дозвільних процедур. Однак не у такий спосіб та за умови забезпечення належно рівня охорони здоров'я та безпеки працюючих.

Дозвіл є документальним підтвердженням того, що суб'єкт господарювання забезпечив проведення відповідних робіт або експлуатацію машин і механізмів робіт підвищеної небезпеки згідно з вимогами законів та нормативно правовими актами з охорони праці, створив безпечні умови праці та захист працюючих, застосовує безпечні машини, механізми, усуває ризики загрози небезпек для працюючих, що підтверджується висновками відповідної експертизи та перевіркою органами нагляду всіх відповідних відомостей, що були надані суб'єктом господарювання.

Скорочення дозвільних процедур шляхом переведення на декларативний принцип провадження господарської діяльності (або окремих дій, об'єктів) ***можливе за умови, якщо такі роботи або машини і механізми не становлять значної загрози життю та здоров'ю людей, навколишньому природному середовищу та безпеці держави.*** Однак, у проекті акту передбачається надання права суб'єктам господарювання проводити саме такі роботи та експлуатувати (застосовувати) машини, механізми, устаткування підвищеної небезпеки, які і створюють значні загрози життю та здоров'ю працюючих, навколишньому природному середовищу та безпеці держави на підставі подання декларації (простого повідомлення) без перевірки достовірності інформації, зазначеної у неї.

Це може привести до різкого підвищення ризику виникнення виробничих аварій, ушкодження життя і здоров'я працівників, погіршення стану безпеки та умов праці, санітарно-епідеміологічного благополуччя населення та навколишнього середовища.

Результат таких дерегуляційних заходів принесе більше шкоди і суб'єкту господарювання, життю і здоров'ю працівників, а також державі в цілому.

Однак, у супровідних документах зазначеного акту навіть не містяться обґрунтування очікуваних соціально-економічних наслідків, вплив на рівень безпеки виробництва та безпеки працюючих, економічних наслідків (фінансових ризиків) як для суб'єкта господарювання, так і економіки держави в цілому.

Не забезпечення належних умов праці та безпеки на робочих місцях призводить до втрат трудових ресурсного потенціалу, збільшення видатків з державного бюджету та бюджету Фонду соціального страхування на ліквідацію наслідків аварій, нещасних випадків на виробництві та профзахворювань, матеріальних виплат потерпілим на виробництві. За оцінкою міжнародних експертів МОП та ЄС ці витрати в середньому становлять щорічно до 4% від ВВП. Для України це близько 60 мільярдів гривень !

Також ускладнюється досягнення цілей, визначених у зобов'язаннях України за Угодою про асоціацію з ЄС, зокрема щодо підвищення рівня забезпечення охорони здоров'я та безпечних умов праці, посилення

можливостей соціальних партнерів та сприяння соціальному діалогу (п.п. і, п статті 420 зазначеної Угоди). Такими діями рівень забезпечення охорони здоров'я та безпечних умов праці навпаки суттєво знижується, створюються нерівні умови для конкуренції у витратах бізнесу на безпеку і захист здоров'я працівників між українськими підприємствами та підприємствами країн ЄС, що є неприпустимою умовою для членства України у СОТ.

Згідно з Договором ЄС держави-члени зобов'язані поліпшувати існуючі умови праці, зокрема, у виробничій сфері, для **забезпечення кращого рівня безпеки і захисту здоров'я працівників** (стаття 118а Договору ЄС). Положення Директив ЄС застосовуються, не завдаючи шкоди більш суворим діючим або майбутнім положенням, і **не виправдовують будь-яке зниження у рівнях захисту, що вже досягнуті** в окремих державах-членах, зокрема за допомогою існуючої законодавчої та нормативно-правової бази. Держави-члени повинні **гармонізувати умови, в яких проводяться удосконалення**. Удосконалення безпеки, гігієни праці, охорони здоров'я працівників для забезпечення його кращого рівня, зокрема шляхом застосування норм Директив ЄС, є ціллю, яка **не може бути підпорядкована чисто економічним міркуванням** (преамбула рамкової Директиви Ради ЄС 89/391/ЄЕС).

На підставі викладеного, СПО об'єднань профспілок пропонує провести засідання тристоронньої робочої групи за обов'язкової участі представників СПО об'єднань профспілок, Мінекономрозвитку, Держрегуляторслужби, Держпраці, СПО роботодавців, інших заінтересованих сторін, науковців та міжнародних експертів щодо:

- проведення фахового аналізу цього акту і доцільності його прийняття, з можливими рекомендаціями міжнародних експертів;

- розгляду результатів (наслідків) реалізації дій Уряду, які здійснювались відповідно до Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615-р, що стосуються соціально-трудової сфери, зокрема охорони праці;

- опрацювання узгоджених пропозицій для внесення змін до Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 615-р., з метою забезпечення належно рівня охорони здоров'я та безпеки працюючих, виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС.

Голова СПО об'єднань профспілок

Г.В. Осовий